

Augsburg, 13. November 1569

An Johannes Crato von Krafftheim

UB Breslau, Ms. 9820 (Rehdigeriana 246), Nr. 342 (fol. 453r-v).

Nobili viro, doctrina, virtute et autoritate praestanti, D. Ioanni Cratoni à Craffthaim, Caesareae Maiestati à consilijs et medico intimo etc. Domino et patrono suo colendo. Wien. S. Dignitatem meam quò maiori curae Excellentiae tuae esse, quam mihi ipsi: quò magis perspicio, gratissimoqüe animo agnosco: eò magis vereor, ne aut ipse mihi deesse, aut ab officio deerrare videar. Sed si causas, cur laureolam expetam, eandemqüe hoc tempore non ambiendam esse ducam, expenderis: spero tuam humanitatem veniam esse daturam homini scholastico, et natura ab omni inani pompa abhorrenti. Me de me ipso modicè ac potius demissè sentire, et philosophia, et multò magis sacrae literae docuerunt: qui sciam, me nihil esse nisi massam peccati et miseriae. Existimationis tamen aliquam rationem habere me cogit consuetudo hominum, et seruendi publicè necessitas. Ea porrò in hac vrbe eiusmodi de me est, cuius me non valde paenitet, amara lento, secundum Satyricum, temperantem risu. Augustae igitur nouo titulo non est opus. Hinc expulso ἐν μεταβολῇ πολιτείᾳ, valde opus est. Sed quia et è D. Hainzelio, et ipso D. Achille (qui quidem nihil non pro tua et mea causa facturum se recepit) atque alijs complurib[us] intelligo, si in Academiam ventum fuerit, me coactum iri et pro gradu semel atque iterum disputare, et insignia magisterij denuo mercari:¹ quorsum mihi doctoratus, quo nec in hac vrbe indigeo, nec alibi vti possum? An non praestat et sumptu et molestia, et metu infamiae carere? Nam de elementis et saporibus disputare, eiusmodi res est, quae infinitas habeat controuersias, et inexplicabiles, mihi quidem, opiniones. Et quoscunque amicos adhibuero, ij me vt indoctum, et indignum hoc titulo apud alios traducent, nec immerito: qui 24 annos scribendo occupatus, ita inter libros verser, vt Tantalus fertur inter aquas et poma: nec mihi epitaphium meum, id est, Demosthenici operis absolutio, concedit intendere ingenium in istas subtilitates. Neque verò velim per speciem honoris ridiculus et vulgi fabula fieri. Speraui etiam 15 iusta volumina hactenus meo labore in publicum edita mihi loco examinationis et disputationis et testium, et insignium fore. Nam hoc affirmare ausim, amplius 600 in Germania magistros esse factos, qui tot libros non legerint, quot ego mea manu scripsi: et nihil ferè attulisse, praeter quaestiunculas quasdam praeparatas. Et huiusmodi magistellis nonnullis ante annos 30 mercede conductus Homerum praelegi. His cum me aequet iste doctoratus, nec in Academia iuuet, quò minus homo penè sexagenarius in puerilem scenam prodire necesse habeam, praestat vel in Latomias ire. Evidem sperabam satis esse, diplomate scripto mihi doctoratum decerni. Sed cum tot molestiae ceremoniaeque priuilegio contineantur: malo is esse, qui hactenus fui, calefactor, quam istis conditionibus doctor. Et quidem non philosophiae modò sed etiam grammaticae discipulum, quoad vixero, me profitebor: Tuamqüe Excellentiam nihilo minus omni officiorum genere, pro virili mea, vt amicum, patronum et autorem dignitatis meae colam. Neque ad eam rem iureiurando est opus. Δεῖ γὰρ τοὺς σπουδαίους τὸν τρόπον ὄρκου πίστερον φάνεσθαι παρεχομένους. Sed hac de re D. Hainzelius plura cum E. T. colloquetur, quo deprecatore scio te mihi omnem culpam condonaturum. Specimen Demosthenicum veredario dari non potuit, sed cum mercib[us] Viennam perferetur. Et, vt pereat, parua iactura est. Vale. Augustae. Idibus Nouembris. 1569.

Hiero[nymus] Wolfius.

Adiunxi proximè literas ad D. Muslerum, quem amplius toto anno nihil mihi scribere miror, praesertim cum nummorum aliquid ei debeam, et an rationes relatas probet, ignorem.

¹Am Rand vermerkt: alij negant, alij affirmant.